

CHRIST, EYEN ERỌŃ ABASI

Isaiah 53:1-12

ỌYỌHỌ UKPEP-ŃKPỌ 367

Eke Mkparawa

IKỌ IBUOT: “Jehovah ada idiok ido nnyin kpukpru odori Enye ke idem” (Isaiah 53:6).

Ntiñ-nnim Ikọ Ye Nte Osude

Mbemiso Jesus edimana, mme anditiñ ntiñ-nnim ikọ ema etiñ ebaña Enye. Mmọ ema etiñ ñkpọ ebaña emana Esie, mkpa ye eriset Esie. Mme ñkpọ emi ekewọrọ esu ke adaña emi Jesus okodude ke ererimbot. Ikot ntem ibaña emana Esie: “Edi ofuri ñkpọ emi ọkọwọrọ man osu nte Jehovah akadade inua prophet ọdọhọ” (Matthew 1:22). Ini ama edi emi Jesus ọkọtọñode mme ukpep-ñkpọ Esie. Moses ama etiñ ọnọ mme owo ete: “Jehovah Abasi fo eyenam prophet eke edibietde mi, adaha ada ke otu mbufo ọnọ fi: enye ke mbufo edikop enọ” (Deuteronomy 18:15). Mme owo ema eti mme ntiñ-nnim ikọ oro ke ini Jesus ọkọtọñode ndinam mme utibe-ñkpọ. “Ke ini mbon oro ekutde idiọñ oro Enye anamde, mmọ ete, ke akpanikọ emi edi prophet emi edidukde edi ke ererimbot” (John 6:14).

Etop Akpanikọ

Isaiah ekewet abaña Messiah emi edidide, oro edi Jesus. Ntiñ-nnim ikọ Isaiah eketiñ abaña ukut Jesus ye mme ñkpọ emi Enye ediyode. Isaiah ikọfiokke me owo ifañ edinim ikọ esie ke akpanikọ me owo ifañ edinyene odudu Abasi ke idem mmọ, edi Isaiah ama esin ifik ke ndikwọrọ ikọ Abasi. Mbume Isaiah, “Anie onim mbuk nnyin ke akpanikọ?” eketie nte edi ikot ndinam ñkpọ. Nte afo omonim se enye eketiñde ke akpanikọ?

Jesus ama obup ukem mbume oro ini kiet. Enye ọkọdọhọ. “ke adaña emi Eyen Owo edidide, nte Enye eyekut mbuotidem ke isọñ?” (Luke 18:8). Nnyin ke idem nnyin imekeme ndiborọ mme mbume emi. Nte nnyin imonim ke akpanikọ? Nte ewut nnyin odudu Abasi? Nte nnyin imenyene mbuotidem? Edinem Jesus adaña didie ndikop nte nnyin idọhọde ite ke imonim mbuk mme anditiñ ntiñ-nnim ikọ ke akpanikọ, ndien ke nnyin iyenye odudu Abasi ke uwem nnyin, ndien ñko ke nnyin iyenye mbuotidem ke adañemi Jesus edifiakde edi!

Usuhọre Eman

Isaiah eketiñ abaña usuhọre emana ye ini uyen Jesus nte, “oruñ eke otode edisat isọñ.” Jesus akamana ke ubon David edi ufok David ikakarake ke utọ ini oro. Edieke Jesus akpakamanade ke okure edidem, enyene nti ndisine ñkpọ onyuñ enyene ediwak mme asaña-utom, mme owo ekpekenim ke akpanikọ ete ke Enye edi Messiah emi ekeñwọñode. Edi ubon Esie ikenyeneke ubok ke ukara; Enye ikonyuñ imanake ke ufok emi enyenede ñkpọ. Ediwak owo ikọdiọñoke enye nte Eyen Abasi. Mme ekpeme-erọñ ye mme ọfiok-ñkpọ owo ekekpono Jesus nte Christ emi edinyañade ikot Esie. Abasi ama owut mmọ ete ke Jesus ekedi “Edidem mme Jew.”

“Enye okotibe. . . nte nsehe. . .” Nte ibet Moses eketemedede ema eda Jesus eka ke Itie-Ukpono kpa nte ekedade ñkpri nditọ eken eka. Nte ido ibet akasañade, ete ye eka ema eda ibiom me mbomo-ñkuku eka koro mmọ mikekemeke ndinọ eyen erọñ ke ñkpọ uwa. Ndusuk mme eka ye mme ete efen ema edu do ye nditọ mmọ ke ukem ini oro. Eyighe iduhe nte ke ediwak owo ema edu ke Itie-ukpono, edi owo iba kpọt ekediọñọ Jesus nte eyen eñwọñọ. Simeon, edinen owo ye owo emi ọsọñode ada ye Abasi, emen Nsek-eyen Jesus ke ubok esie onyuñ ooro Abasi. Enye ọkọdọhọ ete, “Koro enyin mi omokut erinyaña fo” (Luke 2:30). Anna, Anditiñ ntiñ-nnim ikọ ańwan ọnọ Abasi ekom onyuñ okut ke Jesus “erifak Jerusalem” (Luke 2:38). Eyen oro ọkọri onyuñ ọsọñọ ke Spirit, mme ufan ye mbọhọiduñ Esie edioñọ Enye nte eyen anam usọ (Matthew 13:55).

Inyeneke Uyai

Jesus ikenyeneke saña-saña uyai ke ini Enye ama okokpon ọwọrọ owo. Isaiah ọkọdọhọ ete: “Edi inyeneke n̄wut-idem eke nnyin ikoyomde Enye.” Edieke Jesus ekedide ata ediye owo me ata ke mbre me ata ikwọ emi uyo esie ekpenemde eti-eti, ndusuk ediwak owo ekpekietiene Enye oto ke mme n̄wọrọ-nda uyai ye ukeme Esie emi.

Esin Enye

“Owo ese enye ke ndek, enyuñ esin enye.” Mme Jew emi ekedide iman Jesus ema esin Enye. Mmọ ikadarake Enye nte Messiah mmọ. Mmọ esioño Enye enyiñ, esua Enye. Mmọ eduak uduak ebaña Enye enyuñ eyom usuñ ndimum enye ke ndudue ke abaña ibet. Ke akpatre mmọ eñwam ke ndikpe ikpe abiaña ye ndiwot Jesus ke krọs. Ke krọs, owo ye Abasi ema esin Enye (Matthew 26:56; 27:46). Jesus ama etiñ ọnọ mbet Esie ete kpukpru owo eyesua mmọ “ke abaña enyiñ mi” (Matthew 10:22). Mbemiso ekekọñ Enye ke krọs Enye ama etiñ ọnọ mmọ, “Edieke ererimbot asuade mbufo, mbufo emefiok ete enye ama ebem iso asua Mi, ndien edisua mbufo” (John 15:18).

Owo Ukut

Jesus ke idem Esie okobiom mfuho ye ubiak nnyin. Mfuho edi n̄kpọ emi afinade ekikere, ubiak edi n̄kpọ emi ọtuhorede ikpohidem. Ke adañemi Jesus okodude ke ererimbot Enye ama enyene mbom abaña mmọ emi edude ke afanikọñ. Enye ama enyene mbom ọnọ mmọ emi ekefuhode. Nte Enye okokutde nditọ eka Lazarus iban etuade ke udi, Jesus atua n̄ko (John 11:35). Ke adañemi Jesus osobode ye udim owo emi ekebiomde okpo. Enye ama enyene mbom abaña ebe-akpa Nain emi n̄kukure eyen eren esie akakpade. Ikọ Jesus ama anam akpa-mkpa ọtọñ ntak odu uwem (Luke 7:14, 15).

Ke krọs, Jesus akabare ada itie nnyin. Enye emi mikanamke idiok-n̄kpọ akabare emen idiok-n̄kpọ nnyin onyuñ ọbọ ufen ke abaña mmọ.

Edibọ Ufen

Enye akada unan, emia Enye ikpa ke edem, eyari Enye anyanya n̄kukim ke ibuot enyuñ eda ọkpọ-ukwak ekọñ ukot ye ubok Esie ke ntak mme idiok-ido nnyin. Ema efiari Enye etap, emia Enye, enyuñ esuene Enye (Matthew 26:67). Enye okokut ukut ke kpukpru n̄kpọ emi man enyaña nnyin. Se adaña ima emi Enye amade nnyin!

Ema emia Jesus ke ikpa (Mark 15:15), ndien “inia Esie ọkọk nnyin.” Jesus ọkọduok Iyip Esie man nnyin inyene erikok eke ikpohidem (ke abaña idem nnyin) ukem nte erikok eke Spirit (ke abaña ukpọñ nnyin).

Eyen-erọñ Abasi

Ke nditiñ mbaña Christ, Isaiah ọdọhọ ete, “Eda Enye nte eyen-erọñ eka ete ekewot, ndien kpa nte uman erọñ odopde inua ke iso mme andifat enye, kpa ntre enye inyuñ itatke inua esiemọ.” Etiñ enọ nnyin ete ke erọñ isimaike ke ini efatde enye idet. Ndusuk mme unam esifiori mkpo enyuñ enam ọkpọsọñ uyom ke ini emumde mmọ mme etukde mmọ. Erọñ edi suñ-suñ, inyuñ isioroke uyo inyuñ isioho usiene. Inyuñ inyañake idemesie ndibọhọ mme asua esie.

Ke ini ekedoride Jesus ikọ Enye ikosioroke uyo. Herod ama obup Enye ediwak ikọ edi Jesus ikọbọrọke baba n̄kpọ kiet (Luke 23:9). Jesus ama ọsuhore idem inyuñ itiñke ikọ. Enye ikodomoke ndifaña idemesie. Utu ke oro, Enye ayak idemesie ọnọ man nnyin inyene nsinsi uwem. Ekot Jesus “Eyen-erọñ Abasi” (John 1:29).

Eyen-Erọñ Ke Ibuot Isaac

Ke ini Abraham ye Isaac ema ekeka obot Moriah ndikpono Abasi, Isaac ama eti ete esie ete ke mmọ ikadaha eyen-erọñ idi man eda efọp uwa. Abasi ama ọdọhọ Abraham ada eyen esie akawa. Ekedodomo enye. Edi Abraham ama ọbọrọ “Eyen mi, Abasi eyeyom eyen-erọñ uwa ọnọ idem-esie.”

Abasi ọkọnọ eyen-erọn ndida itie Isaac ke obot Moriah; onyūn ọnọ Jesus Eyen Esie man ada itie nnyin ke Calvary nte “Eyen erọn Abasi emi emende mme idiok-ńkpọ ererimbot efep” (John 1:29).

Eyen Erọn Nsaña-mbe (Passover)

Akpatre ufen emi ekedońde etiene ndito Egypt ekedi mkpaña mme akpan. Abasi ama ọnọ ndito Israel ntọt abaña usuń nte mme akpan mmọ edibohode. Ekedohọ mmọ ewot eyen erọn eke ofonde ama, enye emi minyeneke ndo, eyet iyip ke mme obubok usuń, enyūn efọp unam esie eta ye ndot-ndot ikon. “Ndien iyip oro eyedi idiok mbufo ke mme ufok eke mbufo edude do: ndien nyekut iyip oro, nnyūn mbe mbufo” (Exodus 12:13). Ema enọ Nditọ Israel item ndiwot eyen erọn nnyūn nnim Usoro Nsaña-mbe (Passover) kpukpru ini ntem ke isua, koro angel afai ekebede okpon mmọ. Ke ini edibupde mmọ ebaña, usoro emi mmọ eyedohọ: “Enye edi uwa Passover Jehovah. . . ke ini enye okowotde ndito Egypt onyūn anyañade mme ufok nnyin” (Exodus 12:27).

Jesus edi Eyen-Erọn Nsaña-mbe (Passover) nnyin (1 Nwed Corinth 5:7), ndien nson urua iyip Esie emi edade eyet ke esit nnyin eyefak nnyin (Kot 1 Peter 1:18, 19). Nnyin iyomke eron ndiwa kpukpru isua nte Nditọ Israel ekesinamde, koro Jesus akakpa ini kiet kpot ke abaña mme idiok-ńkpọ nnyin (1 Peter 3:18).

Mkpa Ye Edibuk

Isaiah nko ama ebem iso etin abaña mkpa ye edibuk Jesus. “Mmọ enim udi esie ye mme idiok owo, edi Enye odu ye owo inyene ke mkpa esie.” Emi ama osu ke ini ekekonde Jesus ke eto ye inọ ke nkań Esie mbiba (Mark 15:27), enyūn ebuk Enye ke udi owo inyene kpa Joseph owo Arimathaea (Matthew 27:57-60).

Ke ntre ke ntiń-nnim ikọ Isaiah okoworo osu kpa ye enye emi odohode ete “enye. . . eyenyūn anam mkpe-ubok onọ mme anam-idiok” Jesus odu ke ubok nnasia Abasi ke ekpe ubok abaña mme idiok owo. Enye edi nkukure owo emi ekemedede ndinam owo anam emem ye Abasi esie. Jesus ama fi eti-eti tutu Enye onyime ndiyọ kpukpru ubiak ye mfuhọ man anam fi adat esit. Jesus akamama ndikpa ke ibuot fo. Nte afo omonyime ndidu uwem nnọ Enye?

MME MBUME

- 1 Anie edi anditiń ntiń-nnim ikọ?
- 2 Isaiah akasaña didie ofiok se enye ekpewetde abaña Jesus?
- 3 Nso ikedi ntak emi ekedade Jesus ekenọ Abasi ke Itie- Ukpono Abasi ke ini Enye ekedide nsek eyen?
- 4 Ke Itie-Ukpono Abasi, mme anie ekediok Jesus nte Messiah emi ekeńwońode?
- 5 Nso idi ntak emi ekewotde Jesus ke kros?
- 6 Nso oruk owo ke ekekon ye Jesus ke nkań mbiba?
- 7 Ekebuk Jesus ke mmokon?
- 8 Nso oruk unam ke ekewot ke abaña Usoro Nsaña-mbe (Passover)?
- 9 Nso inam Jesus edi Eyen Eron Abasi?
- 10 Jesus odu mmokon idahemi? Nso ke Enye anam?